

Els videoclubs van començar amb una gran empenta i ara en pleguen molts amb la mateixa rapidesa. En principi semblava que la crisi es devia en part a una guerra de formats, a la desaparició (la mort no anunciada) del sistema Beta. Els clients del format Beta es van trobar de cop i volta que no disposaven de cintes de lloguer. I no tan sols això, sinó que les pel·lícules gravades es posaven en pla de liquidació, a preus de saldo, fins que els comerciants es desfessin de totes les existències, perquè no volien saber res més —semblava que ho deien una mica enfadats i tot— de la rúbrica esmentada. Només quedaria disponible el sistema VHS.

Em sorprèn l'absència de reaccions de defensa del consumidor, la protecció dels addictes a una empresa famosa que no ha demostrat gaires miraments per als compradors d'aparells Beta. Els fabricants s'han desentès del seu producte per dedicar-se entusiàsticament a una nova creació: el vídeo de 8 mm, amb models de cambres i magnetoscòpis cada cop més perfeccionats. Els propietaris d'aparells de vídeo del sistema Beta van veure les seves possibilitats reduïdes a reproduir les cintes que tenien gravades i a gravar algun programa que els interessés. Però amb dues amenaces greus: ¿fins quan els serien subministrats *cassettes* verges de la mida que necessiten? I, en cas d'avaria, ¿podran trobar recanvis corresponents als seus apa-

el davantal de pere calders

Cal anar amb peus de plom

rells? Les respostes dels botiguers són tímidament afirmatives, vagament tranquil·litzadores. En realitat, els qui havien estat fidels a una marca i als seus productes se senten abandonats i, potser, víctimes d'una censurable política de mercat. Sobta que no hi hagi hagut cap reacció d'associacions defensores dels drets del consumidor. Almenys, jo no n'he tingut notícia.

Fa poc, es va resoldre un plet important entre empreses de projecció internacional: la companyia Polaroid, que té patentat un procediment de fotografia instantània, amb cambres de models i preus variats i pel·lícules adequades a necessitats diverses, es va querellar amb la Kodak, acusant-la de fabricar i vendre aparells i emulsions sensibles que es podien considerar protegides per la seva patent. La Kodak va perdre el plet, i el tribunal americà responsable del veredict va condemnar-la —entre altres coses— a indemnitzar els clients que havien adquirit materials convertits en inutilitzables. La compensació fou acordada a base de canviar les màquines i les emulsions per productes de l'extensa gamma Kodak.

La qüestió que es planteja em sembla considerable. El pro-

grés tecnològic ha emprès una cursa desenfrenada. Les grans empreses creadores i venedores d'instruments de so i d'imatge llancen contínuament no tan sols nous models, sinó sistemes revolucionaris que fan velles, quan no inservibles, les novetats del dia abans. Com que cada troballa és presentada amb una publicitat intensiva, són molts els consumidors que hi fan confiança i bé que es deuen merèixer una certa protecció. Sense moure'ns del sector del so i de la imatge, trobem exemples relativament recents que fan recelar: el sistema de vídeo 2000, considerat per molts experts d'una perfecció superior als altres, va desaparèixer del mercat sense gaires explicacions (encara més de puntetes de com ho fa el *Beta*) i avui dia dubto molt que se'n pugui trobar algun servei de postvenda.

La televisió, que es va fent mestressa i senyora de les llars, es desboca i caldrà anar amb molt de compte a l'hora de triar, quan se'ns acabin els receptors o els vulguem renovar. Entre les ofertes d'alta definició, pantalla gran, teletext, descodificadors, antenes parabòliques i altres novetats temptadores que ara no em vénen a la memòria, ens en veurem un bull. Això suposant que la crisi del petroli no es compliqui més i haguem de renunciar, definitivament, a les anàlisis compradores.

Pere Calders